

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การนำเสนอผลการวิจัยในบทที่ 5 นี้ จะแบ่งหัวข้อการเสนอออกเป็น 3 หัวข้อใหญ่ ๆ ดังต่อไปนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาตาม วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 สามารถสรุปได้ว่า พฤติกรรมการใช้สมุนไพรของในปัจจุบันของประชาชนในอำเภอเขาคิชฌกูฏ จังหวัดจันทบุรี โดยภาพรวมมีการใช้อยู่ในระดับนาน ๆ ครั้ง และเมื่อจำแนกพฤติกรรมการใช้สมุนไพรออกเป็นรายประเด็น สามารถเรียงลำดับเป็นรายประเด็นจากมากไปหาน้อย ได้แก่

อันดับที่ 1 สมุนไพรรักษากลุ่มโรคระบบทางเดินหายใจ

อันดับที่ 2 สมุนไพรรักษากลุ่มโรคทางเดินอาหาร

อันดับที่ 3 สมุนไพรรักษากลุ่มโรคอื่น ๆ

อันดับที่ 4 สมุนไพรรักษากลุ่มโรคระบบทางเดินปัสสาวะ

ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 สามารถสรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างจำแนกปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้สมุนไพรของ ในอำเภอเขาคิชฌกูฏ จังหวัดจันทบุรี โดยภาพรวมอยู่ระดับค่อนข้างมากโดยสามารถเรียงลำดับปัจจัยที่มีผลจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้

ลำดับที่ 1 ความสะดวกสบายในการใช้สมุนไพร ค่อนข้างมาก

ลำดับที่ 2 ราคาที่เหมาะสมในการดูแลสุขภาพ ค่อนข้างมาก

ลำดับที่ 3 ความพึงพอใจในการใช้สมุนไพรรักษาโรค ค่อนข้างมาก

ลำดับที่ 4 วัฒนธรรมในการใช้สมุนไพร ค่อนข้างมาก

ลำดับที่ 5 ประสิทธิภาพในการรักษาโรคด้วยสมุนไพร ค่อนข้างมาก

ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 สามารถสรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีข้อเสนอแนะในเรื่องการอนุรักษ์สมุนไพรของในอำเภอเขาคิชฌกูฏ จังหวัดจันทบุรี โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้

1. การให้ความสำคัญในด้านที่สนับสนุนให้หมู่บ้านของเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านสมุนไพรที่สำคัญ
2. การจัดตั้งชมรมสมุนไพรของในอำเภอเขาคิชฌกูฏ จังหวัดจันทบุรี
3. การจัดการส่งเสริมให้มีการขยายพันธุ์สมุนไพรของ
4. การจัดงบประมาณของรัฐในการฟื้นฟูสมุนไพรของ
5. การเพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทั่วไปเห็นถึงภูมิปัญญาพื้นบ้านกับการรักษาโรคด้วยสมุนไพรของ
6. การจัดงบประมาณให้มีการฟื้นฟูขนบธรรมเนียมของชนชาติพันธุ์ของ
7. การเพิ่มวิธีทำผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับสมุนไพรของในรูปแบบต่าง ๆ ที่ทันสมัย
8. การจัดการส่งเสริมด้านรายได้โดยจัดให้มีตลาดนัดสมุนไพรของเป็นประจำ
9. การจัดให้มีสมุนไพรของในบัญชีรายชื่อของยาสามัญประจำบ้าน

อภิปรายผล

ผลที่ได้จากการวิจัยของผู้วิจัยพบว่า ในภาพรวมนั้น ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมของการใช้สมุนไพรของประชาชนในเขตอำเภอเขาคิชฌกูฏจังหวัดจันทบุรี มีผลอยู่ในระดับที่ค่อนข้างมากโดยเรียงลำดับปัจจัย ได้แก่ลำดับที่ 1 ความสะดวกสบายในการใช้ยาสมุนไพร ลำดับที่ 2 ราคาที่เหมาะสมในการดูแลสุขภาพ ลำดับที่ 3 ความพึงพอใจในการใช้สมุนไพรรักษาโรค ลำดับที่ 4 ประสิทธิภาพในการรักษาโรคด้วยสมุนไพร และลำดับที่ 5 วัฒนธรรมในการใช้สมุนไพรผลการศึกษาดังกล่าว สอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับการแพทย์ ที่ผสมผสานระหว่างแนวคิดเรื่องการแพทย์แผนไทยและแนวคิดเรื่องไสยศาสตร์กับความเจ็บป่วย ของโกมาตร จึงเสถียรทรัพย์ (2550 : 12)

พฤติกรรมการใช้สมุนไพรของยังผูกพันผูกติดอยู่แนวคิดการแพทย์แผนไทย เห็นได้จากปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้สมุนไพรของในอำเภอเขาคิชฌกูฏ จังหวัดจันทบุรี อยู่ระดับค่อนข้างมาก เช่น ความสะดวกสบายในการใช้ยาสมุนไพร ที่สามารถหาได้ง่าย หมายถึงสมุนไพรชาวบ้านมักจะปลูกตามบริเวณบ้านในการนำมาใช้ในการประกอบอาหาร และใช้เป็นยารักษาโรค ซึ่งโรคบางโรคสามารถเกิดได้ง่าย เช่น โรคลม ชาวบ้านก็จะนำไปกระพรวมาดมน้ำดื่มกิน ทำให้บรรเทาอาการของโรคได้ ปัจจัยในเรื่องประสิทธิภาพในการรักษาโรคด้วยสมุนไพร ชาวบ้านที่เกิดอุบัติเหตุจากการถูกน้ำร้อนลวก สามารถใช้สมุนไพรว่านหางจระเข้ นำมาใช้ในการรักษาพิษร้อนจากน้ำร้อนลวก ได้ผลที่ดี บางรายที่มีอาการท้องเสีย สามารถนำเปลือกของต้นฝรั่ง มาดมน้ำดื่มกิน ซึ่งจะช่วยรักษาอาการท้องเสียได้เป็นอย่างดี หรือบางรายที่มีอาการไอ ก็จะสามารถนำน้ำมะนาวเกลือ น้ำอุ่น ผสมกันและดื่ม เพื่อรักษาอาการไอได้ จากสาเหตุดังกล่าวบ่งบอกถึงความคิดที่ยังมีความเชื่อในการรักษาแบบการแพทย์แผนไทยอยู่

สุทธีวิทย์ จรตล (2548 : 74-75) กล่าวว่าชาวชองยังคงมีความเชื่อในเรื่องของภูตผีปีศาจอยู่ เมื่อมีผู้ป่วยก็จะคิดว่ามีคนสั่งผีให้ไปทำ คนถูกทำจะหมดเรี่ยวแรง หมอที่รักษาก็จะถามว่าใครสั่งให้มาทำเมื่อทราบแล้วก็จะรักษาจนหาย ต่อจากนั้นก็จะทำพิธีเรียกผีลงหมอนำไปถ่วงน้ำหรือคนป่วยที่ถูกยาเบื่อฆ่าสั่ง ซึ่งยาเบื่อฆ่าสั่งนี้จะเป็ยาที่เมื่อคนไข้ได้รับยาสั่งไปแล้ว หากไปกินของที่ห้ามกิน อาการป่วยจะกำเริบและเป็นการไปเพิ่มฤทธิ์ให้ตายเร็วขึ้น ซึ่งหากคนป่วยไม่กินของที่ห้าม อาการป่วยก็จะไม่กำเริบ สำหรับคนป่วยที่เกิดการเจ็บป่วยเพราะเกิดจากกรรมเก่าจะต้องทำพิธีตัดกรรมโดยใช้ของที่ไหว้ที่มีสีดำ ได้แก่ ฐูปดำ เทียนดำ ขนมหดำ น้ำดำ แกงดำ เหล้าดำ ข้าวดำ มาเช่นไหว้ให้เจ้ากรรมนายเวร จากนั้นผู้ป่วยจะต้องนอนเอาผ้าขาวห่ม พระจะสวดบังสุกุลเป็นบังสุกุลตายให้เป็นการแก้เคล็ด จึงจะหายจากการเจ็บป่วย

ข้อเสนอแนะ

จากข้อค้นพบที่ได้จากการศึกษา ผู้วิจัยเห็นว่าควรมีข้อเสนอแนะที่เป็นนัยที่สำคัญ ดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. ควรมีแหล่งเรียนรู้และบุคลากรที่มีความรู้เชี่ยวชาญในเรื่องสมุนไพร เช่น หมอพื้นบ้าน ซึ่งเป็นที่ยอมรับของประชาชนในชุมชน เพื่อให้ความรู้กับประชาชน และนำความรู้นั้นไปปฏิบัติอีกต่อไป
2. ให้มีการจัดตั้งชมรมสมุนไพรของในหมู่บ้าน ตำบล อำเภอเพื่อที่สามารถให้ความรู้กับประชาชนในชุมชนเพื่อให้สามารถที่จะนำมาใช้ได้ทันทีและเป็นการปฐมพยาบาลเบื้องต้น ก่อนที่จะไปสถานพยาบาลอีกต่อไป
3. ส่งเสริมให้มีการอนุรักษ์พันธุ์พืช และขยายพันธุ์สมุนไพรของ
4. ให้มีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับภูมิปัญญาพื้นบ้านเกี่ยวกับการใช้สมุนไพรของในการรักษาสุขภาพ
5. ให้นำหน่วยงานท้องถิ่นต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริมภูมิปัญญาพื้นบ้านเกี่ยวกับงานด้านสาธารณสุขอย่างจริงจัง
6. ควรมานำสมุนไพรมาผลิตเป็นรูปแบบของยาสำเร็จรูปเพื่อให้่ายต่อการนำไปใช้บริโภคของผู้ป่วยอีกต่อไป

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

หลังจากที่ได้ดำเนินการวิจัยเรื่องพฤติกรรมการใช้สมุนไพรของชนชาติพันธุ์ชองในอำเภอเขาคิชฌกูฏ จังหวัดจันทบุรี เป็นที่เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยเห็นว่าควรมีการดำเนินงานการวิจัยหลังจากนี้คือ

1. การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้สมุนไพรของประชาชนในอำเภอเขาคิชฌกูฏ จังหวัดจันทบุรี ในลักษณะเชิงคุณภาพ
2. การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้สมุนไพรของประชาชนในอำเภอเขาคิชฌกูฏ จังหวัดจันทบุรี โดยเปลี่ยนตัวแปรหรือเพิ่มตัวแปรอื่น ๆ นอกเหนือจากภาคินิพนธ์นี้ เช่น ด้านความรู้ความเข้าใจในวิถีชีวิตการเป็นอยู่ของชนชาติพันธุ์ของให้มากขึ้น
3. การศึกษาถึงวิธีการอนุรักษ์สมุนไพรของอย่างยั่งยืนเพื่อที่จะสามารถนำไปพัฒนาในการรักษาโรคอีกต่อไป

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี